

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÖDEVLE İLGİLİ DURUMLARININ VELİ GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

INVESTIGATING THE STATUS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS REGARDING HOMEWORK IN THE DISTANCE EDUCATION PROCESS IN TERMS OF PARENTS' OPINIONS

Mehmet BAŞARAN¹, Ömer Faruk VURAL², Aşlı ERASLAN³, Fatih BELEN⁴, Hatice Sena ABAR⁵

ÖZ: Covid 19 salgını ile birlikte uzaktan eğitim ilkököl seviyesinde de verilmeye başlanmıştır. Yüz yüze eğitimde dahi sıkıntılı olan özellikle okuma-yazma öğrenme ve sonrasında diğer temel derslerin öğrenilmesi, bu dönemde daha sorunlu olmuştur. Salgın döneminde ödev yüklerinin arttığı düşünülmektedir. Bu anlamda bu çalışmada ilkököl seviyesinde öğrencileri olan velilerin ödevle ilgili görüşleri araştırılmıştır. Olgubilim deseninde gerçekleştirilen çalışmada yarı yapılandırılmış veri toplama aracı ile sorular sorulmuş ve on veli ile görüşmeler yapılmıştır. Araştırma Gaziantep ilinde kartopu örnekleme yöntemiyle 2020 güz döneminde gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda veliler ödevlerin az ve öz olması gerektiğini, eğlenceli, oyun şeklinde ve gerçek yaşamdan örneklerle yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Çocukların büyük çoğunluğunun ödevleri istemeyerek yaptıklarını, ama bu ödevlerin öğrencilerin sorumluluk duygularını geliştirdiğini ifade etmişlerdir. Çocukların ödev yapmamak için başım ağrıyor, acıktım, susadım, sonra yaparım gibi bahaneler ürettiklerini belirtmişlerdir. Aşırı fazla ödevin öğrencilerde kaygı, mutsuzluk, huzursuzluk, saldırganlık ve endişe gibi duygusal sorunlara yol açtığını ifade etmişlerdir.

Anahtar sözcükler: Ev ödevi, uzaktan eğitim, ödev sorunlar

ABSTRACT: With the Covid 19 outbreak, distance education has also started to be given at the primary school level. Learning to read and write and learning other introductory courses afterward, which is troublesome even in face-to-face education, became more problematic in this period. It is thought that homework loads increased during the epidemic period. In this sense, the opinions of parents who have children attending primary school level about homework were investigated in this study. The study conducted in the phenomenological design asked questions with a semi-structured data collection tool, and interviews were conducted with ten parents. The research was carried out in the province of Gaziantep with a snowball sampling method in the fall of 2020. As a result of the research, the parents stated that the homework should be concise, fun, in games, and with real-life examples. They stated that most of the children did their homework involuntarily, but this homework developed students' sense of responsibility. They stated that the children made excuses for not doing homework, such as having a headache, being hungry, thirsty, and doing it. They stated that too much homework causes students' emotional problems, such as anxiety, unhappiness, restlessness, aggression, and anxiety.

Keywords: Homework, distance education, homework problems

Bu makaleye atf vermek için:

Başaran, M., Vural, Ö.F., Eraslan, A., Belen, F. ve Abar, H.S. (2022). Uzaktan eğitim sürecinde ilkököl öğrencilerinin ödevle ilgili durumlarının veli görüşleri açısından incelenmesi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 12(1), ss. 248-258

Cite this article as:

Başaran, M., Vural, Ö.F., Eraslan, A., Belen, F. & Abar, H.S. (2022). Investigating the status of primary school students regarding homework in the distance education process in terms of parents' opinions. *Trakya Journal of Education*, 12(1), pp. 248-258

¹ Dr., Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep/Türkiye, e-mail: mehmetbasaran@outlook.com, ORCID: 0000-0003-1871-520X.

² Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Sakarya/Türkiye, e-mail: omervural@sakarya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1520-3762

³ Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Gaziantep/Türkiye, e-mail: aslrsln23@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2905-6377

⁴ Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Gaziantep/Türkiye, e-mail: fatihmetebetul@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7831-8252

⁵ Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Gaziantep/Türkiye, e-mail: senaabar@gmail.com, Orcid No: 0000-0002-0867-8284

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

With the start of the Covid-19 outbreak in China in December 2019, schools, like other institutions, were closed, and online education was started to continue education. Online education has started to be carried out at the university and primary and secondary school levels. Dhawan (2020) stated that online education started to be done due to a necessity. Online education has become more troublesome, especially for primary school students who learn by doing and living in concrete operational periods. For the first graders who will learn to read and write for the first time, the situation was unpleasant. Children who learn to read and write in schools with studies such as continuous writing, repetitive reading, and dictation work have become unable to do these in online learning. Because the teacher touches the child in face-to-face education and follows it better (Rusman, 2011), this study will be overlapped to find out what kind of effects doing homework has on their children, whether it is beneficial for their children, if it is beneficial, and what kind of benefits or harms it has. There is no similar study in the literature regarding the subject. The purpose of this research is to examine whether primary school students experience emotional burnout due to over homework during the Covid-19 epidemic period, with parental views. The sub-questions of the study were determined as follows.

1. What do parents think about homework in the online education period?
2. What do parents think about the weight of homework?
3. What do parents think about whether their children experience emotional exhaustion from doing homework?
4. What do parents think about homework?

The study examined the parents' opinions about homework, especially in the online education process.

Method

A qualitative research model was used to examine parents' opinions about homework assigned to their children in this study. While research reports situations related to the experiences of one or more people, phenomenological research defines the ordinary meaning of the experiences of a few people about a phenomenon or concept (Özet, 2014). In this study, the homework phenomenon of primary school students was examined with the opinions of parents. The research was carried out by using the snowball sampling method in Gaziantep city center. Ten parents participated in the study. Validity in qualitative research means the "suitability" of data collection tools, processes, and data. In order to ensure the validity of the research, techniques such as participant confirmation, researcher trilogy, the introduction of the participants, and avoiding the researcher's prejudices were used. In order to ensure the reliability of the study, expert opinion was consulted regarding the preparation of the questions in the interview form and how to analyze the data. The data collection tool was created by scanning the relevant literature. The data were collected with a structured interview form. All of the interviews were conducted by phone due to the Covid-19 pandemic. The data obtained because of the research were analyzed with the 'content analysis approach.

Findings

The five main themes were determined. These are problems encountered with homework, favorable situations, emotional negativity about homework, excuses, and expectations about homework. The common problem is the reluctance that occurs in children. It is thought that especially the amount of homework increased during the pandemic period. Parents stated that homework should be given according to the level of the children.

Another problem was that the children became anxious when homework was not completed, and it took a long time. When looking at the positive situations related to homework, the most expressed element is that student's sense of responsibility is developed through homework and that what is learned is reinforced and permanent learning has taken place. It was stated that by doing homework, students get a sense of achievement. As an example of negative emotional situations arising from homework, it was stated that the students' anxiety levels increased the most. Other negative emotional situations are unhappiness, restlessness, aggression, loss of self-esteem, and anxiety.

Regarding the excuses produced by their children for not doing the homework, the participants were most frequently recorded as having a headache and tiredness. Other excuses are procrastination, need to toilet, hunger, and thirst. According to the observations made by the parents from their children, suggestions

about how the homework should be were made to make the students love the lessons; the teacher loves the children, the fun of the homework, gamification, assigning the homework with real-life examples, and assigning homework according to the level of the students.

Discussion and Conclusion

As a result of the research, the most common problems in doing homework were the unwillingness of the children to do homework, the burden of homework, the chaotic situation caused by the children not understanding the homework, the lack of assignment of the homework according to the children's level, and the problems of not being able to complete the homework because of all these. Duru and Çoğmen (2017) also reached similar results in their study. The majority of parents stated that homework should be assigned. They stated that homework develops students' sense of responsibility, reinforces the subject they learn, provides permanent learning, ensures children's academic development, and creates a sense of success. In their study, Özer and Öcal (2013) found that teachers generally gave their homework to repeat the subjects learned at school. In this sense, it can be said that homework improves children's responsibilities. It is essential to assign homework to contribute to academic development that will ensure permanent learning. Emotional negativity related to homework is the leading cause of anxiety in children. It has also been found to cause unhappiness, restlessness, aggression, loss of self-esteem, and anxiety. In this sense, it is essential to give children homework that they can do. The child should have both the knowledge and the appropriate time to do the homework. According to the self-determination theory, one of the motivation theories, the best mental state when doing homework for students and parents is positive emotions and independent motivation (Deci & Ryan, 2000). One of the excuses for not doing homework is that my hand hurts, and I have a headache. In addition, it has also been observed that they made excuses such as I am tired, I will do it later, I have a toilet, I am hungry, I am thirsty. Looking at these excuses, which are basic needs of children, it is seen that families cannot resist. It is considered more appropriate not to give long and difficult homework to encourage children to make excuses. Bempechat (2004) stated that excuses would negatively affect children's self-regulation skills in the future. Regarding how the homework should be, they stated that the lesson or the teacher should be liked by the child first. They also stated that the homework should be given in a fun, game form, with real-life examples and according to the child's knowledge and skill level.

GİRİŞ

Covid-19 salgınının Aralık 2019 da Çin'de başlamasıyla birlikte diğer kurumlar gibi okullar da kapandı ve eğitimin devam etmesi için online eğitim uygulanmaya başlandı. Online eğitim sadece üniversite seviyesinde değil, ilkokul ve ortaokul seviyesinde de yapılmaya başlandı. Dhawan (2020) online eğitimin bir zorunluluktan dolayı yapılmaya başlandığını ifade etmiştir. Somut işlemler döneminde olan ilkokul öğrencileri için online eğitim süreci çeşitli zorluklar barındırmaktadır. Okullarda sürekli yazma, tekrar tekrar okuma, dikte çalışması gibi çalışmalarla okuma yazmayı öğrenen çocuklar online öğrenmede bunları yapamaz hale geldiler. Çünkü öğretmen yüz yüze eğitimde çocukla birebir ilgilenir ve takibi daha iyi yapar (Rusman, 2011). Neden olarak da uygun kaynakların olmaması, internet ve ağ ayarlarında yaşanan problemler, öğrenme işinin planlamasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde yaşanan zorluklar ve aile ile iletişimi belirtmişlerdir (Fauzi ve Khuzuma, 2020). Yüz yüze eğitimde olduğu gibi online eğitimde de ödev sıklıkla verilmektedir. Öğretmenler tarafından sıkça kullanılan ev ödevi, çeşitli nedenlere bağlı olarak öğrencilere verilmektedir. Ödevin, okullarda öğrenilenleri tekrar etmeye ve pekiştirmeye yardımcı olduğu, öğrencilerin sorumluluk ve özgüven duygusunu geliştirmeye, bağımsız olarak veya iş birliği hâlinde çalışabilme becerisini kazandırmaya yardımcı olduğu düşüncesi (Özer ve Öcal, 2013), öğretmenlerin ev ödevini hâlen kullanıyor olmasının sebeplerinden birkaçıdır. Ödevler her koşulda başarıyı pozitif bir şekilde etkilememektedir.

Ödevler ile akademik başarı arasında pozitif bir korelasyon olduğunu ifade eden araştırmaların yanında, negatif korelasyon olduğunu ifade eden araştırmalar da vardır. Kohn (2006) ödevlerin akademik başarıya katkısının araştırmalarla desteklenmediğini belirtmektedir. Buna göre ödevler hiç verilmese dahi öğrencilerin akademik başarılarında bir değişimin olmayacağını ifade etmektedir. Kohn (2006) un tersine akademik başarı ile ödev arasında negatif korelasyon olduğunu iddia eden araştırmalar da vardır. Örneğin Kralovac ve Buell (2001) çok sayıda öğrencinin ödevlerle başa çıkamadıkları için okulları terk ettiğini bildirmektedir. Bilen (1982) yaptığı araştırmada öğretmenler tarafından uygun olarak verilmeyen ödevlerin öğrencilerin akademik başarılarında düşüşe yol açtığını bulmuştur. Ödevler verilirken öğrenci seviyesine uygunluk, öğrenci bilişsel yüküne uygunluk, pahalı ve bulunmayan materyal gerektirmeyen kriterlerine uygun olması ödevlerin niteliği açısından önemli görülmektedir. Ödevler günümüzde pekiştirme maksatlı,

süreci değerlendirmeye ve eksiklikleri belirlemeye odaklı şekilde verildiği söylenebilir. Bu tür ödevlerin uygulanması, takibinin yapılması pandemi sürecinde online eğitimde daha da zor olmaktadır. Zorluklara bakıldığında Van Lancker ve Parolin (2020) öncelikle çocukların ev ödevlerini yapacak ısıtılmış ya da soğutulmuş ayrı odalarının olmaması, internet, bilgisayar ya da tablet olanaklarının olmaması ödevlerin yapılmasını zorlaştırmaktadır demektir. Olanakların dışında ilkökul çocuklarının uzun süre bilgisayar ya da tablet başında ders dinlemesi ve birçok ödevin verilerek yeniden oturmaya zorlanması öğrencileri etkilemektedir. Bunun sağlıkla ilgili (obezite, uyku problemi) problemler yaratması dışında (Ren, Zhou, Liu, Wang ve Yin, 2017) ruhsal problemler de yaratmaktadır (Wildman, 1968). La Conte (1981: 11) ev ödevlerinin fiziksel ve duygusal yorgunluğa neden olabileceğini, ayrıca iyi tutumları ve başarı hissini baltalayabilir demektir.

Araştırmanın Önemi

Yirminci yüzyılın başlarında beyin diğer vücut kasları gibi bir kas olarak düşünülüyordu ve ne kadar çok egzersiz yaparsa o kadar gelişeceği varsayılıyordu. Bu nedenle de ödevlerin beyin gelişiminde çok önemli rol oynadığı düşünülüyordu (Wildman, 1968: 202). Ödev vermenin öğrenci başarısı üzerinde olumlu bir etkisinin olup olmadığı ile ilgili tartışma hala sürmektedir. Collier (2007) akademik başarıya etki eden ana faktörlerden birinin ödev olduğunu belirtmektedir. Binghamton Üniversitesi ve University of Nevada araştırmacılarının çalışmalarına göre ödev alt ve üst seviye öğrencilerine biraz olumlu etki ederken, orta düzey öğrencilerine zarar vermektedir (O'Neill, 2008). Metlife tarafından 2100 öğrenci, 1000 öğretmen ve 500 ebeveyn ile yapılan online ankette öğrencilerin %90'ı ödevlerin kendilerini ek strese soktuğunu, ebeveynlerin ise %40'ı ödevlerin bir yarar sağlamadığını sadece çocukların zamanını çalan boş bir iş olduğunu ifade etmişlerdir (Costley, 2013: 3). Bu çalışmada velilerin görüşleri alınarak ödev yapmanın çocukları üzerinde ne tür etkiler ortaya koyduğu, çocuklarına bir yarar sağlayıp sağlamadığı, yarar sağlıyorsa ne tür yararları ya da zararları olduğu ortaya çıkarılmaya çalışılacaktır. Konu ile alakalı olarak literatürde benzer çalışmaya rastlanmamıştır. Özellikle Covid-19 pandemisi döneminde ödevlerin çocuklar üzerinde ne tür etkiye sahip olduğunun ortaya çıkarılması önemli görülebilir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Covid-19 salgın döneminde ilkökul öğrencilerinin ödev ile ilgili durumlarının veli görüşleriyle incelenmesidir. Araştırmanın alt soruları şu şekilde belirlenmiştir.

Alt Problemler

1. Ebeveynler online eğitim döneminde ödevlendirme hakkında ne düşünüyorlar?
2. Ebeveynler ödevlerin ağırlığı hakkında ne düşünüyorlar?
3. Ebeveynler çocuklarının ödev yapması hususunda duygusal tükenme yaşayıp yaşamadıkları hakkında ne düşünüyorlar?
4. Ebeveynler ödevlendirme hakkında ne düşünüyorlar?

Yukarıdaki sorular ışığında ebeveynlerin özellikle online eğitim sürecinde ödevlendirme hakkındaki görüşleri incelenmiştir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, velilerin çocuklarına verilen ödevler ile ilgili görüşlerini inceleyen nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Nitel araştırma, nitel veri toplama araçlarının görüşme, gözlem ve doküman incelemesinin kullanıldığı algıların ve olayların hem eksiksiz hem de realist bir şekilde ortaya konulmasına yönelik çalışmalardır. Farklı bir söyleyişle nitel araştırma, kuram oluşturmayı hedefleyen bir bakış açısıyla sosyal olguları içinde buldukları çevre içinde araştırmayı ve sosyal olguları anlamayı ön plana alan bir yöntemdir (Yıldırım & Şimşek, 2018). Olgubilim deseni farkında olduğumuz, ancak detaylı bir fikre sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim araştırmalarının temel amacı, bir olguyla ilgili kişisel deneyimleri, daha genel bir düzeyde tanımlayabilmektir (Creswell, 2007). Bir araştırma bir veya birkaç kişinin tecrübelerine ilişkin durumları rapor ederken, fenomenolojik araştırmalar birkaç kişinin bir olgu ya da kavramlarla ilgili yaşanmış deneyimlerinin ortak anlamını tanımlar (Özet, 2014). Bu çalışmada ilkökul öğrencilerinin ödev olgusu veli görüşleriyle incelenmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırma Gaziantep kent merkezinde kartopu örnekleme yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar öncelikle birkaç devlet ve özel okuldan veliler ile ödev konusunda bir araştırma yapmak istediklerini dile getirmişler ve sonrasında onlarında tanıdıkları vasıtasıyla online görüşmeler yapmak suretiyle verileri toplamışlardır. Araştırmaya 10 veli katılmıştır. Katılım gösteren velilerin ikisi erkek, sekizi kadındır. Velilerin yaşları 35-37 yaşları arasında değişim göstermektedir. Araştırmaya katılan velilerin çocukları ile ilgili bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

veli ve çocuklarına ait demografik özellikler

veli	veli Cinsiyet	veli Yaş	Çocuğun Sınıfı	Çocuğun Okul Türü	Telefon/Tablet oynama Süresi	Ödev yapma Süresi	Ödevi Kimle Yapıyor	Velinin Ödev bakış açısı
K1	Erkek	37	3.sınıf	Özel	1-2 saat	2-3 saat	Kendisi-Aile	Olumlu- Kişiyeye göre verilmeli
K2	Kadın	35	2.sınıf	Devlet	1-2 saat	2 saat	Kendisi- Arkadaşı- Online	Çok fazla yazı ödevi olumsuz
K3	Kadın	35	3.sınıf	Özel	1 saat	3-4 saat	Kendisi	
K4	Kadın	35	3.sınıf	Devlet	3-4 saat	2-3 saat	Kendisi- anne-kardeş	
K5	Erkek	36	2.sınıf	Özel	1 saat	1-2 saat	Kendisi - Anne-baba	
K6	Kadın	33	3.sınıf	Devlet	1 saat	0-1 saat arası	Kendisi - Anne	Az olmalı
K7	Kadın	33	4.sınıf	Devlet	1-2 saat	2-3 saat	Kendisi - Anne	Az-öz olmalı
K8	Kadın	33	2.sınıf	Devlet	1 saat	3-4 saat	Kendisi	Az-öz
K9	Kadın	33	4.sınıf	Özel	2 saat	2 saat	Kendisi - Anne-kardeş	
K10	Kadın	34	4.sınıf	Devlet	1-2 saat	2 saat	Kendisi	

Katılımcıların demografik özelliklerine bakıldığında dört özel okulda ve altı devlet okulunda okuyan öğrencilerin velileridir. İki erkek sekiz kadın araştırmaya katılmıştır. Telefon-tabletle oyun oynama süresi genelde 1-2 saat aralığında, ödev yapma süresi ise 2-3 saat aralığında olduğu görülmektedir. Ödevler genellikle öğrencinin tek başına yapması şeklinde başlamakta ancak çocuk yapamadığı, zorlandığı zaman ya da yetişemediği zaman anne-baba- ve kardeşler devreye girmektedir. Bir katılımcının çocuğunda ise online görüşme ile arkadaştan yardım alınmaktadır. Katılımcıların ödev bakış açıları çoğunlukla olumludur ancak ödevlerin az ve öz olması gerektiği konusunda da hemfikirdirler.

Çalışmanın Geçerliliği ve Güvenirliği

Araştırmalarda genellikle tercih edilen nitel veri toplama araçlarından biri olan görüşme; önceden hazırlanan soruların sorulduğu ve katılımcı kişi veya kişilerin sorulan sorulara yanıtlar verdiği hedefli olan bir söyleşidir (Kuş, 2003). Nitel araştırmada geçerlilik, veri toplama araçlarının, süreçlerin ve verilerin “uygunluğu” anlamına gelir. Araştırma sorusu istenen sonuç için geçerli mi, yöntem seçimi araştırma sorularına cevap vermek için uygun mu, desen yöntem için geçerli mi, örnekleme ve veri analizi uygun yapılmış mı, bulgular ve sonuçlar örnekleme ve konu bağlamı için geçerli mi gibi sorularla gerçekleştirilir. Bu araştırmada olgubilim deseni ödev olgusunun araştırılması için farklı uzmanlar tarafından uygun görülmüştür. Veri toplama aracı yine uzmanlar tarafından son şekli verilmiş ve kodlama ve temalandırma da sonuçta alan uzmanları tarafından kabul görmüştür. Çalışma grubundaki kişilerin isimleri belirtilmemiştir. Araştırmanın geçerliliğini sağlamak için, katılımcı teyidi, araştırmacı üçlemesi, katılımcıların tanıtımı ve araştırmacının önyargılarından uzak durması gibi tekniklere başvurulmuştur. Çalışma grubundaki kişilerin isimleri belirtilmemiştir. Araştırmanın güvenirliliğinin sağlanması için görüşme formunda yer alan soruların hazırlanmasında ve verilerin nasıl analiz edileceğine yönelik uzman görüşüne başvurulmuştur Bu araştırma Gaziantep üniversitesinde eğitim bilimlerinde iki uzman tarafından başından sonuna kadar incelenmiştir.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı araştırmacılar tarafından ilgili literatür taranarak oluşturulmuştur. Elde edilen bilgilerden yola çıkılarak görüşme soruları ortaya çıkarılmıştır. Bu sorular bir araya getirilerek “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” oluşturulmuştur. Yarı Yapılandırılmış görüşme formuna yönelik olarak uzman görüşü alınmış ve yapılan öneriler doğrultusunda bazı sorular yeniden düzenlenmiş, bazı sorular ise çıkarılmıştır. Daha sonra ise eğitim bilimlerinde iki uzman tarafından son şekli verilmiştir. Örnek soru olarak “*Çocuğunuzun ödevleriyle ilgili sorun yaşıyor musunuz? Yaşıyorsanız ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?*”, “*Çocuğunuz ödevleri yapmamak için bahaneler uyduruyor mu? Ne tür bahaneler?*” verilebilir.

Veri Toplama Süreci

Araştırmada, okullarda verilen ödevlere ilişkin veli görüşleri alınmak istenmiş olup çocuklarının ödevle ilişkin durum ve davranışları ile ilgili görüşleri öğrenmek istenilmiştir. Görüşme formları hazırlanırken açık uçlu soru tekniğine uygun olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır.

Yarı yapılandırılmış sorulara dayanan görüşme formu, genişletilebilir düzeye sahip olmasından ve araştırılan konuda derinlemesine bilgi toplama imkânı sunmasından dolayı tercih edilmiştir. Ayrıca, katılımcıların görüşlerini rahatça ifade edebilmelerini sağladığı, veri toplama ve analiz kolaylığından dolayı da yarı yapılandırılmış görüşme formu tercih edilmiştir.

Araştırmanın görüşme formu soruları konuya ilişkin alan yazın taranarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış ve iki uzmana sunulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda formun düzenlenerek 4 veli ile pilot uygulama gerçekteşmiştir. Bu uygulama sonucunda kolay anlaşılabilirliği, içerik dışına çıkmadığı ve amaca hizmet eden veriler elde etmeye yarar olduğu tespit edilmiştir. Pilot uygulama yapıldıktan sonra asıl uygulama için görüşme formu 10 veliye uygulanmıştır. Görüşmelerin hepsi Covid-19 pandemisinden dolayı telefonla gerçekteştirilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler ‘içerik analizi’ yaklaşımıyla analiz edilmiştir. İçerik analizi belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı kelimelerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, tekrarlanabilir bir teknik olarak tanımlanmıştır.

Çalışmayı yürüten üç araştırmacı yapmış oldukları analizleri karşılaştırmış ve görüş birliğine varmışlardır. Araştırmacılar farklı zamanlarda canlı görüşme platformlarında bir araya gelerek yapmış oldukları analizleri karşılaştırarak görüş birliğine varılan ve varılmayan durumlar tespit edilmiştir. Analizlerin son halini tasarlariken araştırmacılar, Miles ve Huberman (1994) tarafından gerçekteştirilen formülü kullanmışlardır (Güvenirlik=Görüş Birliği/ (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)). Araştırmacılar arasında uyum güvenirliği %92 olarak bulunmuştur. Elde edilen bu güvenirlik değeri bilimsel çalışmalar için kabul edilebilir bir düzeyde olduğu varsayılmaktadır (Miles ve Huberman, 1994). Verilerden alınan bilgilerle oluşturulan tabloda uygun temalar kullanılarak bilgiler nitelendirilmiştir. Tablonun yorumlaması yapılarak bulgular tamamlanmıştır

BULGULAR

Bu bölümde araştırma sorularına uygun şekilde içerik analizi ile elde edilen bulgular yer almaktadır. İçerik analizi sonucunda 5 ana tema belirlenmiştir. Bunlar ödevle ilgili karşılaşılan sorunlar, ödevle ilgili olumlu durumlar, ödevle ilgili duygusal olumsuzluklar, ödevle ilgili ortaya konulan bahaneler ve son olarak ödevle ilgili beklentiler şeklinde dir. Ödevle ilgili karşılaşılan sorunlar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2.

Ödevle ilgili olumsuz durumlar

Kodlar	Frekans-Veli Kodu	Alıntı
Çocuklarda İsteksizlik	10; K1-10	K7: Ödev sayısı fazla olunca çocukta isteksizlik oluyor o yüzden ödevi savsaklıyor
Ödevin fazla olması	6; K4, K5-10	K6: Ben yapmayacağım istemiyorum, bu çok fazla ödev, yeter artık gibi cümleleri ben kızım da çok duydum. K7: En büyük sorunumuz ödev sayısının fazla olması. Ödev sayısı fazla olunca çocukta isteksizlik oluyor o yüzden ödevi savsaklıyor “

Çocuklarda Anlamama (Yapamama)	4; K-1, K-3, K-5, K-9	K1: Dürüst olmak gerekirse benim çocuğum istekli değil. Az önce bahsettiğim gibi, sürekli yapamama halimiz var. Bu da çocukta isteksizlik yaratıyor.
Ödevin yaşa uygun verilmemesi	1; K-2	K2: Bence öğretmen müfredat nedeniyle vermek zorunda olduğu için veriyor. Bence kaynak müfredatı hazırlayanlardan kaynaklanıyor. Bence çocukların yaşına göre içerik bulunmalı.
Ödevin yetiştirilememesi	1; K-5	K5: Bence en büyük kaynağı kaygı, endişe yapamama yetiştirememesi, yani benim gözlemlediğim, çocuklarda öğretmene karşı bir kaygı durumu var.

Ödevle ilgili karşılaşılan sorunlara bakıldığında en çok sorun çocuklarda ortaya çıkan isteksizliktir. Çocukların çoğunluğu ödevleri isteyerek yapmamaktadır. Pandemi döneminde özellikle ödev miktarının arttığı düşünülmektedir. Bunun bir nedeni de yüz yüze ortamdaki gibi alıştırmaların yeterince yapılamaması ve öğretmenlerin bunları ödev şeklinde vermesi şeklinde düşünülmektedir. Özellikle ödev sayısının ve ağırlığının fazla olması, ödevin anlaşılabilmesi, eğlenceli olmaması, sürekli ödev verilmesi, her dersten genelde ödevlerin verilmesi gibi sorunlar çocuklarda isteksizliği artırmaktadır. Ödev fazlalığına bakıldığında altı katılımcı ödevlerin fazla olduğunu ve ödev fazlalığında çocuğunun artık bıktığını yapmak istemediğini belirtmiştir. Dört veli ise çocukların ödevi ya da ödev verilen konuyu anlamadıklarında da büyük sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Başka bir katılımcı ise ödevlerin yaşa uygun verilmediğini, müfredattan dolayı bu tür ödevlerin verildiğini ifade etmiştir. Ödevlerin çocukların seviyesine uygun verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bir diğer sorun ise ödevlerin yetiştirilememesi ve uzun sürmesiyle çocukların kaygıya düştüğü şeklinde bir açıklaması olmuştur. Bu durum çocuklarda kaygıyı artırmaktadır şeklinde ifade edilmiştir. Ödevle ilgili olumlu durumlar Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3.

Ödevle ilgili olumlu durumlar

Kodlar	Frekans-Veli Kodu	Alıntı
Sorumluluk duygusu	6; K4, K6-10	K6: Öncelikle ödev dersleri pekiştiriyor. Konunun daha rahat anlaşılmasını sağlıyor ama aynı zamanda sorumluluk bilincini de geliştirdiğini inanıyorum.
Kalıcı öğrenme	3; K5-6, K9	K9: Gün içinde öğrendiği konuları tekrar etmiş oluyor. Bilgiler daha kalıcı oluyor kendisinde. Bu yönden geliştiriyor
Akademik gelişim	2; K1-2	K1: Aldığı akademik eğitimle ilgili mutlaka bir ilerleme vardır. Ama ekstra günlük hayata yansıtılan bir durum yok
Başarı hissi	1; K4	K4: Başarı hissini güçlendiriyor başarılı olduğunu görmek onu da beni de mutlu

Ödevle ilgili olumlu durumlara bakıldığında ise en çok dile getirilen unsur öğrencilerin ödevler yoluyla sorumluluk duygularının geliştiği yönündedir. Bir diğer en çok dile getirilen unsur ise öğrenilen bilgilerin tekrar edilmesi ile öğrenilenlerin pekiştirildiği ve kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmiş olduğudur. Kalıcı öğrenmelerin yanında bazı veliler de ödevlerin çocuklarının akademik gelişimlerine katkıda bulunduğunu ifade etmişlerdir. Bir diğer veli ise ödevleri yaparak öğrencilerin başarı hissi elde ettiğini ve bu durumun çocuğu mutlu ettiğini ifade etmektedir. Ödevle ilgili ortaya çıkan duygusal durumlar Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4.

Ödevle ilgili ortaya çıkan duygusal olumsuzluklar

Kodlar	Frekans-Veli Kodu	Alıntı
Kaygı	4; K3, K5-6, K8	K8: Mutsuz, kaygılı ve saldırganlaştı son zamanlarda çok saldırgan. Yani ödevleri ceza gibi görüp bize saldırıyor.
Mutsuzluk	3; K3-4, K8	K3: Yapmak istemese de huzursuz oluyor yaparken de huzursuz ve mutsuz oluyor.
Huzursuzluk	1; K3	K3: Yapmadığı ya da yapamadığı için her an huzursuz oluyor. Eğer yapmadıysa uykuya

		dalmadan önce huzursuzluk hissediyor. Yapmak istemese de huzursuz oluyor
Saldırganlık	1; K8	K8: Mutsuz, kaygılı ve saldırganlaştı son zamanlarda çok saldırgan. Yani ödevleri ceza gibi görüp bize saldırıyor.
Özgüven kaybı	1; K7	K7: Psikolojisinin çok olumsuz yönden etkilediğini düşünüyorum. Kendine güven duygusunu kaybettiğini düşünüyorum
Endişe	1; K5	K5: Bence en büyük kaynağı kaygı, endişe yapamama yetiştirememe, yani benim gözlemediğim, çocuklarda öğretmene karşı bir kaygı durumu var.

Ödevlerle ilgili ortaya çıkan olumsuz duygusal durumlara örnek olarak en fazla öğrencilerin kaygı durumlarının olumsuz şekilde arttığı ifade edilmiştir. Bu konuda dört katılımcı ödevlerin çocuklarını kaygılı hale getirdiğini ifade etmişlerdir. Ödevlerin ceza olarak verildiği düşünen öğrencinin saldırganlaştığını ve kaygılı duruma düştüğünü ifade etmiştir. Bir diğer duygusal olumsuzluk çocuklarda ortaya çıkan mutsuzluktur. Ödevlerin çocuklarını mutsuz bireyler haline getirdiğini belirtmişlerdir. Huzursuzluk diğer bir olumsuz duygu olarak ortaya çıkmıştır. Diğer ilginç bir bulgu ise fazla ödevlerin çocuğunu saldırganlaştırdığını ifade eden bir katılımcının söyledikleridir. Özgüven kaybı ve endişe ise diğer iki olumsuz duygular olarak ortaya çıkmıştır. Katılımcılardan birisi çocuğunun ödevlerden dolayı özgüven kaybına uğradığını ifade ederken bir diğeri ise ödevlerin çocuğunu endişeye sevk ettiğini belirtmiştir. Öğrencilerin ödev yapmama sebepleri Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5.

Ödev yapmama sebepleri

Kodlar	Frekans-Veli Kodu	Alıntı
El-baş ağrısı	3; K3, K7, K9	K3: Ama uzun ve çok bulduysa bahaneler üretip; elim omzum ağrıyor deyip yapmıyor.
Yorulma	3; K2, K4, K10	K10: Çok yorulduğunu söylüyor. Biraz dinlensem olmaz mı diyor biraz sizde vakit geçirsem olmaz mı diyor.
Erteleme	2; K5, K7	K5: Genelde ödev yapmak istemiyor. Bahaneler üretiyor, sonra yapalım diyor, geçiştirmek istiyor, en son çare ye kadar uzatıyor, biz en son çare öğretmenine mesaj atarız diyoruz, korku ile yaptırıyoruz.
Tuvalet ihtiyacı	2; K2, K7	K2: Kolum yoruldu, tuvalete gitmek istiyorum, yediklerimi hazmetmem gerekiyor, susadım, gözlerim artık görmüyorum, başım dönüyor vb. tutumlar oluyor
Acıkma-susama	1; K7	K7: Karnım acıktı, ayağım ağrıyor dinleneyim biraz ondan sonra yapayım

Ödevleri yapmamak için çocuklarının ürettiği sebepler konusunda katılımcılar en çok elim-başım ağrıyor şeklinde belirtilen sebeplerdir. Çocuklar ödev yapmamak için erteleme davranışlarına girmişlerdir. Örneğin “sonra yaparım, şimdi işim var, başım ağrıyor, sonra yapsam olmaz mı?” gibi bahaneler üretmişlerdir. Diğer bir bahane ise çocukların tuvaletim geldi, lavaboya gitmem lazım şeklinde sebeplerdir. Son olarak çocukların ürettikleri bahanelere bakıldığında acıktım, susadım şeklinde sebeplerdir. Ödevle ilgili beklentiler Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6.

Ödevle ilgili beklentiler

Kodlar	Frekans-Veli Kodu	Alıntı
Derslerin ya da öğretmenin sevdirmesi	5; K1-2, K4, K6, K9	K2: Fazla ödevden ziyade, sevilecek, zihinde yer edecek hem derste hem ödevde bu şekilde ilerlenirse daha verimli olur.
Eğlenceli ödev	4; K3, K5, K8, K10	K8: Ödevler biraz azaltılabilir birde eğlenceli ödevler etkinlikler tercih edilebilir.
Oyunlaştırma	3; K3, K5, K8	K3: Öncelikle ödev az olmalı. Konu iyi öğrenip öğrenmediği görülmeli. Öğrenmediyse oyunlaştırarak öğretmeye çalışıyorum

Gerçek yaşamla ilgili olması	2; K1-2	K1: Geçen gün AVM'ye gittik. Pamuk şeker alması için 20 lira verdim ama alıp geldiğinde ne para üstü ne de pamuk şekerin fiyatını bilmiyordum. Ama biliyorum ki problemde okusaydı kâğıt üzerinde bilirdi bu soruyu. Ancak öğrendikleri gündelik yaşamda olmuyor.
Kişiye göre olması	1; K9	K9: Kendi seviyesinin üstünde sorular oluyor bazen. Çözemeyince çocuk kendini geri çekiyor bu kez.

Son olarak tabloya bakıldığında velilerin kendi çocuklarından elde ettikleri gözlemlere göre ödevlerin nasıl olması gerektiği, ödev verirken nelere dikkat edilmesi gerektiği ile ilgili önerilerdir. Bu konu ile ilgili olarak en çok öneri derslerin öğrencilere sevdirmesi, ya da öğretmenin kendini çocuklara sevdirmesi şeklinde olmuştur. İkinci öneri olarak ise ödevlerin eğlenceli hale getirilmesi şeklinde olmuştur. Diğer bir öneri ise oyunlaştırma şeklinde ödevlerin verilmesi şeklindedir. Diğer önemli ve vurgulanması gereken bir öneri de ödevlerin gerçek yaşamdan örneklerle verilmesi şeklindedir. Öğrencilerin öğrendiklerini transfer edebilmeleri yaşamda karşılaştıkları problemleri çözebilmek için çok önemli görülmektedir. Son olarak öğrencilerin seviyesine göre ödevlerin verilmesi gerektiği de diğer bir öneri olarak ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın Etik İzinleri

03.02.2021 tarihli ve E-61923333-050.99-11395 sayılı Sakarya Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Başkanlığı Uygunluk-onay belgesine göre bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde bilim etiğine aykırı bir durum yoktur.

TARTIŞMA ve SONUÇ

19.yy'ın ortalarından beri öğretimsel bir alıştırma olan ödev (Gordon, 1980) hem öğrenciler hem de veliler için bazı zamanlar bir yük, sıkıntı ve külfet olarak görülmektedir (Walker, vd., 2004). Araştırma sonunda ortaya çıkan ve ödev yapmada en çok karşılaşılan sorunlar olarak çocukların ödevleri istemeyerek yapması, ödev yükünün fazla olması, çocukların ödevleri anlamaması sonucu ortaya çıkan kaotik durum, ödevlerin çocukların seviyesine uygun verilmemesi ve tüm bunların sonucunda ödevlerin yetiştirilememesi sorunları ortaya çıkmıştır. Duru ve Çöğmen (2017) de yaptıkları çalışmada benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Örneğin çalışmalarında veliler ödevlerle ilgili öğrencinin ödevde çok zaman ayırmak istememesi, zaman alıcı çok ödev verilmesi, tek başına yapamayacağı ödevler verilmesi gibi sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Ödevler çocuklarla aileler arasında bir sorun olarak ortada durmaktadır (Cooper, 2001). O'Rourke-Ferrara (1998) ödevlerin aileleri ile aralarında sorunlara yol açtığını, ailelerin kendilerini ödevler yüzünden cezalandırdıklarını ve aile ile ilişkilerini bozduğunu belirtmektedir. Bu anlamda ödevlerin az, öz, öğrenci seviyesine uygun verilmesi önem taşımaktadır. Ayrıca aynı sınıfa giren öğretmenlerin birbirlerinden bağımsız ve habersiz şekilde her gün hemen hemen ödev vermesi öğrencileri yormaktadır. Bu anlamda öğretmenlerin birbirleriyle iletişimde olarak ödev vermeleri daha uygun görülebilir.

Bu çalışmada velilerin büyük çoğunluğu ödevlerin olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Ödevlerin neden olması gerektiği konusunda ise en çok ödevlerin öğrencilerin sorumluluk duygularını geliştirdiğini, öğrendikleri konuyu pekiştirdiğini ve kalıcı öğrenmeyi sağladığını, çocukların akademik gelişimlerini sağladığını ve çocuklarda başarı hissi oluşturduğunu ifade etmişlerdir. Özer ve Öcal (2013) da yaptıkları çalışmada öğretmenlerin genellikle ev ödevlerini okulda öğrenilen konuların tekrarı amacıyla verdiklerini bulmuşlardır. Bu anlamda ödevlerin çocukların sorumluluklarını geliştirdiği söylenebilir. Ödevlerin kalıcı öğrenmeyi sağlayacak akademik gelişime katkıda bulunacak şekilde verilmesi önemli görülmektedir.

Ödevlerle ilgili ortaya çıkan duygusal olumsuzluklarda en başta ödevlerin çocuklarda kaygıya yol açmasıdır. Motivasyon teorilerinden self-determinasyon teorisine göre öğrenciler ve veliler için ödev yaparken en iyi ruhsal durum pozitif duygular ve bağımsız motivasyondur (Deci ve Ryan, 2000). Ayrıca mutsuzluk, huzursuzluk, saldırganlık, özgüven kaybı ve endişeye yol açtığı görülmüştür. Bu anlamda çocuklara yapabilecekleri ödevlerin verilmesi çok önemlidir. Yapabilir derken hem öğrenci seviyesine uygun hem de fazla olmamasıdır. Çocuk ödevi hem yapabilecek bilgiye hem de uygun zamana sahip olmalıdır. Çocuk saatlerce ödevle uğraşmamalıdır.

Ödevin fazla olması, ya da yapılamaması durumlarda genellikle çocuklar çeşitli bahaneler göstererek ödevlerini yapmama eğilimi göstermektedirler. Bu bahanelerin başında elim ağrıyor, başım ağrıyor şeklindedir. Ayrıca yoruldu, sonra yaparım, tuvaletim geldi, acıktım susadım şeklinde bahaneler ürettikleri görülmüştür. Bu bahanelere bakıldığında ailelerin karşı gelemeyeceği temel ihtiyaçlar oldukları görülmektedir. Çocukları bahane üretmeye teşvik edecek uzun ve zorlu ödevlerin verilmemesi daha uygun

görülmektedir. Bahanelerin üretilmesi ödevlerin öz-düzenleme becerileri ile alakalı olması dolayısıyla (Bempechat, 2004) bahaneler ileride çocukların öz-düzenleme becerilerine negatif etki edebilir.

Son olarak veliler ödevlerin nasıl olması gerektiği ile ilgili olarak öncelikle dersin ya da ders öğretmenin çocuk tarafından sevilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca ödevlerin eğlenceli, oyun şeklinde, gerçek yaşamdan örneklerle ve çocuğun bilgi ve beceri seviyesine uygun şekilde verilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca okulda öğrenilen dışında ödev verilmemesi gerektiğini ve her gün ve her dersten ödev olmaması gerektiğini ifade etmişlerdir. Duru ve Çöğmen (2017) yaptıkları araştırmada ev ödevleri ile ilgili olarak ilkököl öğrencilerinde en çok karşılaşılan sorunun öğrencilerin ev ödevlerini yapmak istememeleri olarak bildirmişlerdir. Duban (2016) nın yaptığı araştırmada da öğretmenler ev ödevleri ile ilgili olarak öğrencilerin ödevleri gelişi güzel yapmaları, ailelerine ödevleri olduğunu söylememeleri, ödev zor olduğunda ödevi yapmak istememeleri şeklinde sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Bu anlamda ödevlerin daha eğlenceli hale getirilmesi, öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi ve her gün verilmemesi bu olumsuz durumları ortadan kaldıracaktır.

ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen veriler ışığında aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- Ödevler az, öz ve hedefe yönelik olarak planlanabilir.
- Aynı sınıfa giren öğretmenlerin birbirleriyle haberleşerek belirli bir yükte ödev vermeleri sağlanabilir.
- Ödevlerin kalıcı öğrenmeyi sağlayacak akademik gelişime katkıda bulunacak şekilde verilmesi sağlanabilir.
- Aşırı fazla ve zor olan ödevler çocuklarda kaygı, endişe, huzursuzluk, saldırganlık ve özgüven kaybına yol açabilmektedir, bu nedenle aşırı fazla ve zor ödevler verilmemesi sağlanabilir.
- Aşırı fazla ve zor olan ödevler çocuklarda bahane üretmeye yol açtığından ödevlerin dengeli verilmesi önerilebilir.
- Velilere göre ödev verilen dersler öğrencilere sevdirmeli, eğlenceli, oyun şeklinde, gerçek yaşamdan örneklerle transfer edilebilecek şekilde verilmelidir. Bu anlamda uygun ödevlerin yapılandırılması önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Bempechat, J. (2004). The motivational benefits of homework: A social-cognitive perspective. *Theory into Practice*, 43, 189–194. Doi: 10.1207/s15430421tip4303 4
- Bilen, M. (1982). *Başarılı öğretim için teknikler*. Ankara Basın San. ve Kağıtçılık
- Collier, S. (2007). Homework: what the research says. Homework types and its effect on student achievement.
- Cooper, H. (2001). *The battle over homework: An administrators' guide to sound and effective policies* (2nd ed.). Newbury Park, CA: Corwin Press.
- Costley, K. C. (2013). *Does homework really improve achievement?*. ERIC Clearinghouse.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry & research design choosing among five approaches*. Sage Publications
- Creswell, J. W. (2013). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. New York: Sage.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11, 227–268.
- Dhawan S. (2020). Online learning: A panacea in the time of Covid-19 crisis. *Journal of Educational Technology Systems*, 49(1), 5-22. doi:10.1177/0047239520934018
- Duban, N. (2016). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevleri hakkındaki görüşleri. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 1, 55-67.
- Duru, S. & Çöğmen, S. (2017). İlkokul ve ortaokul öğrencileri ile velilerin ev ödevlerine yönelik görüşleri. *İlköğretim Online*, 16(1), 354-365.
- Fauzi, I., & Khusuma, I. (2020). Teachers' elementary school in online learning of COVID-19 pandemic condition. *Jurnal Iqra': Kajian Ilmu Pendidikan*, 5(1), 58-70. <https://doi.org/10.25217/ji.v5i1.914>
- Gordon, P. (1980). Homework: Origins and justifications. *Westminster Studies in Education*, 3, 27–46. doi:10.1080/0140672800030105

- Kohn, A. (2006). Abusing research: The study of homework and other examples. *Phi Delta Kappan*, 8(1), 9-22.
- Kralovec, E., & Buell, J. (2001). *The end of homework: How homework disrupts families, overburdens children, and limits learning*. Beacon Press.
- LaConte, R. T. (1981). *Homework as a learning experience: What research says to the teacher*. NEA Professional Library
- O'Neill, J. (2021, February 9). *Is homework helpful or harmful? Finding dulcinea*. <http://www.findingdulcinea.com/news/Americas/September-08/Is-Homework-Helpful-or-Harmful.html>
- O'Rourke-Ferrara, C. (1998). *Did you complete all your homework tonight, dear?* New York, NY: Elementary and Early Childhood Education Clearinghouse
- Özet, İ. (2014). *Kent araştırmaları ve nitel yöntem*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Özer, B. & Öcal, S. (2013). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevlerine yönelik uygulamalarının ve görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(1).
- Ren, H., Zhou, Z., Liu, W.K., Wang, X., & Yin, Z. (2016). Excessive homework, inadequate sleep, physical inactivity and screen viewing time are major contributors to high pediatric obesity. *Acta Paediatr. Int. J. Paediatr*, 106, 120–127.
- Rusman, R. (2011). *Model-model pembelajaran: Mengembangkan profesionalisme guru*. Rajawali Pers/PT Raja Grafindo Persada.
- Walker, J. M. T., Hoover-Dempsey, K. V., Whetsel D. R., & Green, C. L. (2004). *Parental involvement in homework: A review of current research and its implications for teacher, after school program staff, and parent leaders*. Harvard Family Research Project.
- Van Lancker, W. & Parolin, Z. (2020). Covid-19, school closures, and child poverty: A social crisis in the making. *Comment*, doi:10.1016/S2468-2667(20)30084-0
- Wildman, P.R. (1968). Homework pressures. *Peabody Journal of Education*, 45, 202-94. doi: 10.1080/01619566809537528
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.